

Alles bij de hand

Een mono-asser, een tweewielige of een eenassige trekker. Hoe je deze machine ook noemt, de Euro 4 van de Zwitserse fabrikant Rapid voldoet volgens de gebruikers aan alle verwachtingen. Dit komt mede doordat er voor elk soort werk een geschikte variant en geschikt werktuig te koop is.

Maaien, vegen, schuiven, harken, frezen, enzovoort. Dankzij de vele werktuigen die op de Rapid Euro 4 passen, is de machine voor veel doeleinden inzetbaar. Maar het ene werk vraagt meer van de machine dan het andere. Om die reden voorziet Rapid de Euro 4 van verschillende motoren. Er is keuze uit een aantal varianten met benzine-motoren en een met een dieselmotor. De grote verschillen zitten in het vermogen. Deze variëren van 7,7 kW (10,5 pk) voor de

Euro 4 met de dieselmotor tot 15,4 kW (21 pk) voor de machine met de zwaarste tweecilinder benzinemotor. Ook wat gewicht betreft zijn de verschillen aanzienlijk. De dieselvariant weegt zonder werktuig maar liefst 27 kg meer dan de variant met de eencilinder Briggs & Stratton-benzinemotor.

Bediening

De gebruikers van de Euro 4 voelen hun machines flink aan de tand op moeilijk begaanbaar terrein, zoals natte gronden en

RAPID EURO 4

1-cilinder B&S-benzinemotor	
Vermogen	9,5 kW (13 pk)
Snelheid vooruit	0 tot 8 km/h
Snelheid achteruit	0 tot 4 km/h
Gewicht	210 kg
Aandrijving	Hydrostatisch
Aftakas	700 en 1.000 onw./min

Daarnaast is de Euro 4 leverbaar met twee andere benzinemotoren en één dieselmotor: B&S 2 cil. benzinemotor (11,8 kW, gewicht: 217 kg) B&S 2 cil. benzinemotor (15,8 kW, gewicht: 225 kg) Hatz 1-cil. dieselmotor (7,7 kW, gewicht: 237 kg)

steile vlaktes met een maximale hellingshoek van 27 graden. Maar ook bermen met veel obstakels behoren tot het werkteerrein. Wendbaarheid is dus essentieel. Maar die wendbaarheid vraagt ook een goede en gemakkelijke besturing. Ondanks dat de stuurboom oogt als een wirwar van hendels en knopjes, valt het allemaal wel mee. De rijaandrijving is hydrostatisch. Met de rechterhandgreep bepaal je de rijrichting en -snelheid. Ontkoppelen of schakelen is niet nodig. Door de greep naar rechts te draaien

gaat de machine vooruit. Door de hendel verder door te draaien, neemt de rijnsnelheid toe. Zodra je de hendel de andere kant op draait, rijdt de machine achteruit. De machine rijdt vooruit maximaal 8 km/h. Overigens geven de gebruikers aan zelden of nooit met deze snelheid te rijden. Met maximaal 4 km/h rijdt de machine achteruit ook hard genoeg. Als je de draaigreep niet bedient, blijft de machine staan. Op schuine vlaktes of tijdens transport kun je de beide wielen bovendien vastzetten met de mechanische handrem. Op de rechterhendel zit eveneens de gashendel.

De machine stuurt met de hendel onder de handgrepen. Deze zijn te vergelijken met de handremmen van een fiets. Door de hendel in te knijpen bedient je de stuurschuif in het ventielenblok en neemt de draaisnelheid van het wiel af. Bij het volledig dichtknijpen staat het wiel stil. Doordat het andere wiel blijft draaien, ontstaat er zeroturnbesturing. Overigens is het niet mogelijk om de wielen in tegenovergestelde richting te laten draaien: je kunt niet op de plek rondraaien. De linkerhendel heeft een rode dodemanshendel. Laat je deze los, dan schakelt de motor direct uit. Verder zit op deze greep

een koppelingshendel voor het werktuig. De motor drijft het werktuig namelijk mechanisch aan via een droge platenkoppeling. Bij het inschakelen van de aftakas knijpt je de koppelingshendel in, kies je het aftakstoerental (700 of 1.000 toeren per minuut) en laat je de koppeling rustig los, waarna de machine begint te draaien.

Koordstarter

Voor het starten heeft de machine standaard een voordelige koordstarter. Volgens de gebruikers vraagt het aantrekken enige ervaring. Een elektrische startmotor is een optie.

Door de vrijloopkraan (onderaan de stuurboom) om te draaien, zet je de machine in de neutraal. De motor kan hierdoor blijven draaien tijdens het aan- of afkoppelen van een werktuig. Dankzij het snelwisselsysteem gaat het wisselen van werktuigen relatief eenvoudig. Voor werktuigen met hydraulische besturing levert de fabrikant de machine als optie met twee dubbelwerkende ventielen. Deze zijn mechanisch te bedienen met de hendels tussen de stuurboom. De hydrauliekolie komt uit de aluminium carter met een inhoud van 7,4 liter. Naast het grote aantal werktuigen is de Euro

4 verkrijgbaar op verschillende luchtbanden, kooiwielen of stekelwalsen. In een dubbel- of trippelstel zijn de banden te combineren met kooiwielen en stekelwalsen. Door middel van één centrale borgbout koppel je ze aan elkaar. Gebruikers melden dat het wisselen van de wielen in je eentje een flinke klus is. De importeur laat op zijn beurt weten dat er daarvoor een handigheidje is.

Extern luchtfilter

Op verzoek monteert de Zwitserse fabrikant een extern luchtfilter aan de achterkant. De motor zuigt op deze plek minder stof en vuil

Wielen wisselen is uitdaging

ERVARINGEN VAN GEBRUIKERS

***** = uitstekend ** = slecht

Evert Knol
'Water zorgt niet voor problemen'

"In opdracht van Natuurmonumenten onderhoudt Evert Knol 70 hectare riet en 130 hectare nat hooiland. Het gras wordt verkocht als rundvee- of paardenvoer of – als het te nat is – aangeboden ter compostering. Knol: "Voor het maaien en ruimen van extreem natte stukken gebruiken we twee Rapid Euro's 4 uit 2005. De hydraulische wiel aandrijving en beremming zijn een voordeel, omdat de machines vaak diep in het water staan. Een trommelrem zou vast gaan zitten. Bij het sturen van de wielen van de snelhooier, wordt via een cilinder ook de oliestroom navenant verdeeld tussen de twee wielen van de Rapid, dat werkt makkelijk. Ik heb zelf brede, hoge aluminium wie-

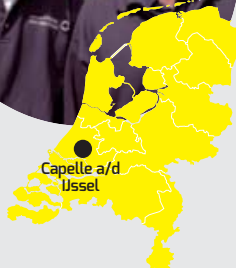
len met schoepen gemaakt. De tweewieler laat montage van zulke grote wielen toe. Het maakt de bodemvrijheid groot. Het water dat ze te verduren krijgen leidt niet tot problemen. De dodemanshendel breekt soms en mag robuuster. Ook de elektrische aansluitingen in de handvaten mogen robuuster. De nieuwprijs voor de machine is hoog, maar eenassers van andere merken bieden minder voordelen."

RAPPORT

Bedieningsgemak *****
Prijs/kwaliteit *****
Onderhoud *****

Martijn Kegel & Marco Leipoldt
'Veel feeling met de machine'

De afdeling groenonderhoud van de gemeente Capelle aan den IJssel heeft sinds drie jaar twee Rapid mono-assers in gebruik. Daarvoor werkte de gemeente met een ander merk. Maar bij de elektronische bediening ervan traden regelmatig storingen op. Toen de machines vervangen moesten wor-

den zocht de gemeente naar een betrouwbaarder alternatief. "We kozen voor de veilige weg; mechanisch-hydraulische besturing. Om die reden viel de keuze op de Rapid." Beide machine zijn voorzien van een Rapid-klepelmaaier van 130 cm breed, waarmee de plekken worden gemaaid waar je met de maaiarm niet kan komen. "Door de mechanische besturing heb je veel feeling met de machine en kun je op nauwe stukken ook goed uit de voeten. Op hete dagen wordt de machine soms te warm. Een sensor schakelt de machine dan preventief uit. Het duurt even voordat hij weer is afgekoeld. Ondanks de beveiliging komt elk maaiseizoen wel een keer voor dat de motor toch te heet wordt. Er wringt zich daarbij wat olie door de koppakking. Het wisselen van de wielen naar kooiwielen vinden we een uitdaging. De banden zijn zwaar. Het valt niet mee om ze er in je eentje op en af te tillen."

RAPPORT

Bedieningsgemak *****
Prijs/kwaliteit *****
Onderhoud *****

David Kromhout
'Na een kwartiertje werken, ben je gewend'

Drinkwaterbedrijf Dunea beheert voor de drinkwaterwinning ruim 2.800 hectare duingebied tussen de Zuid-Hollandse dorpen Monster en Katwijk. Voor het maaiwerk beschikt het bedrijf sinds acht maanden over een Euro 4 met Humus-vijzelmaaier. De dubbelluchtbanden zorgen voor voldoende grip en verdelen het forse gewicht van de machine over het losse duinzand. "Het grote voordeel van de machine is dat alles hydraulisch is. Schakelen is niet nodig. We hebben de ervaring bij mechanische aandrijvingen dat de versnellingsbak gaat rammelen en stuk draait door de trillingen van de machine. Dat is nu verleden tijd." Een minpunt is dat de vijzelmaaier op onefenen terrein wel eens te diep door de grond

gaat. Het omlaagdrücken van de stuurboom voorkomt dit euvel, maar blijkt ook niet de oplossing. "De stuurboomverstelling is behoorlijk kwetsbaar en is daar niet op gebouwd. Een ander verbeterpunt is de hendel voor het inschakelen van de aftakas. Als je de hendel iets te ver doordraait, buigt deze om." Naast de Rapid beschikt Dunea over vier Agria-machines. Met behulp van een verloopstuk kan het bedrijf de Agria-werktuigen ook aan de Rapid hangen.

RAPPORT

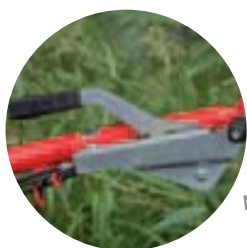
Bedieningsgemak *****
Prijs/kwaliteit *****
Onderhoud *****

aan. Verder is het filterelement gemakkelijker te controleren en te reinigen. Onder de kap, voor de stuurboom, zit een gereedschapsbak. Verder zit er een hijssoog waaraan je de machine met een kraan op kunt tillen. Behalve de Euro 4 bouwt Rapid ook nog een zwaardere variant, de Orbito. Deze machine heeft een 16,9 kW (23 pk) sterke B&S-motor en weegt 283 kg. Het opvallende aan deze machine is dat hij op hellingen tot 45 graden kan werken. ■

RAPID EURO 4 IN HET KORT

- +** Machine is wendbaar
Veel werktuigen verkrijgbaar
Alle bedieningselementen bij de hand
Motor levert genoeg vermogen
Rijden zonder te schakelen of ont koppelen
- Schakelt onder warme omstandigheden uit
Banden wisselen is niet eenvoudig
Machine inclusief werktuig is zwaar

De Rapid Euro 4 is een alleskunner. Door de werktuigen die verkrijgbaar zijn is de machine voor vele doeleinden inzetbaar. Ondanks de vele hendels en knopjes is de bediening eenvoudig. De machine is goed te controleren en is daardoor zeer geschikt voor krappe ruimtes met veel obstakels. De gebruikers vinden de aanschafkosten wel behoorlijk fors.

Met de mechanische handrem zet je beide wielen op steile hellingen of tijdens transport vast.

Op de linkerhandgreep zit de dodemans-, de koppelings- en de stuurhendel.

Onderaan de stuurboom zitten de hendels voor inschakeling van de aftakas.

Met de draaigreep pas je de rijrichting en -snelheid aan.

Een koordstarter is voordeliger dan een startmotor.

Door de centrale borgbout los te draaien kunnen de wielen worden gedemonteerd.

Het snelwisselsysteem maakt het wisselen van werktuigen zonder gereedschap mogelijk.